

Khandhaka, Mahāvagga 1.5.1-13. A Brahmā felkéréséről szóló beszéd

Akkor a Magasztos a hetedik nap végén kiemelkedett abból az elmélyedésből, és a rājāyatana-fa alól a kecskepásztorok banyan-fájához érkezett. Odaérkezvén a Magasztos a kecskepásztorok banyan-fájának tövében tartózkodott.

Azután, amint a Magasztos magányosan meditált a visszavonultságban, a tudatában ez a gondolat merült föl:

– Ez a Tanítás, amit elsajátítottam, mély, nehéz felfogni, nehéz megérteni, békés, kiváló, túl a pusztá logikán, rejtelmes, a bölcsek értik csak meg. De ez a nemzedék a függésben gyönyörködik, a függést élvezzi, a függésnek örül. És annak a nemzedéknek, amely a függésben gyönyörködik, a függést élvezzi, a függésnek örül, ez olyasvalami lenne, amit nehéz felfogni, nevezetesen a feltételezettség és okfüggő keletkezés. És ez is olyasvalami, amit nagyon nehéz felfogni, azaz minden készletés elnyugvása, minden megragadás elengedése, a szomj elmúlása, lecsillapodás, megszűnés, nibbāna. Így ha tanítanám a Tant, és a többiek nem értenének meg, az vesződéség volna nekem, az bosszúság volna nekem.

Továbbá ezek a meghökkentő, korábban sosem hallott versek ötlöttek a Magasztos eszébe:

Amit annyi fáradozással sajátítottam el,
miért is hirdetném most!
A vágy és harag által lebírt
népség nem érti meg ezt a Tanítást,

ami az ár ellen halad, rejtelmes,
mély, nehéz felfogni, kifinomult.
Akiket vágy itat át, tudatlanság
homálya burkol, nem látják meg sosem.

Ilyeténképpen, ahogyan a Magasztos szemlélődött, tudata nyugalomra hajlott, és nem a Dhamma tanítására. Akkor Brahmā Sahampatiban, tudatával átlátva a Magasztos gondolatait, ez merült föl:

– Ó, jaj, a világ elveszik, ó, jaj, a világ elpusztul, amennyiben a Beérkezett, a nagyméltóságú tökéletesen megvilágosodott tudata nyugalomra hajlik, és nem a Dhamma tanítására. Akkor annyi idő alatt, amennyi ahhoz kell, hogy egy erős ember kinyújtsa behajlított karját, vagy behajlítsa kinyújtott karját, Brahmā Sahampati eltűnt a brahmák világából, és megjelent a Magasztos előtt.

Akkor Brahmā Sahampati elrendezte köpenyét az egyik vállán, jobb térdével a földre ereszkedett, összetett kezekkel üdvözölte a Magasztost, és így szólította meg:

– Tanítsa a tiszteletreméltó Magasztos a Tant, tanítsa az áldott a Tant, vannak lények, akik kevés szenvedéllyel bírnak, akik elvesznek, ha nem hallják a Tant, de ha megismerik a Tant, növekedni fognak.

Így szólt Brahmā Sahampati, majd ezt elmondván így beszélt tovább:

– Magadhában korábban tisztátalan Tan jelent meg,
melyet tisztátalanok agyaltak ki.
Nyisd meg a halhatatlanhoz vezető kaput,
hadd hallják a Tant, melyre a makulátlan ráébredt.

Mint egy hegycsúcson lévő szirtfokon álló ember
figyelheti az embereket mélyen alant,
éppen úgy teszel te is, bölcs mindent-látó,
az igazság magaslataira hágva.
A szomorúságot elhagyva nézz le a szomorúságba
süllyedt emberekre, akiket születés és kor súlya nyom.

Kelj föl, hős, győztes a harcban,
kötelezettségtől mentes mesteri vezető.
A világot járva tanítsa a Magasztos
a Dhammát. Akik megismerik, növekedni fognak.

Amikor így beszélt, a Magasztos azt mondta Brahmā Sahampatinak:
Brahmā, ez ötlött az eszembe: ez a Tanítás, amit megszereztem, mély, nehéz felfogni, nehéz
megérteni, békés, kiváló, pusztán logikával el nem érhető, rejtelmes, a bölcsök értik csak meg.
De ez a nemzedék az érzéki élvezetekben gyönyörködik, az érzéki élvezeteket élvezi, az
érzéki élvezeteknek örül. És annak a nemzedéknek, amely az érzéki élvezetekben
gyönyörködik, az érzéki élvezeteket élvezi, az érzéki élvezeteknek örül, ez olyasvalami lenne,
amit nehéz felfogni, nevezetesen a feltételezettség és okfüggő keletkezés. Ez is olyasvalami,
amit nagyon nehéz felfogni, azaz minden készítés elcsendesítése, minden megragadás
elengedése, a szomj elmúlása, lecsillapodás, megszűnés, nibbāna. Így ha tanítanám a Tant, és
a többiek nem értenének meg, az vesződés volna nekem, az bosszúság volna nekem.
Továbbá Brahmā, ezek a korábban sosem hallott versek ötlöttek az eszembe:

– Amit annyi fáradozással szereztem,
miért is hirdetném most!
A vágy és harag által emésztett
népség nem érti meg ezt a Tanítást,

ami az ár ellen halad, rejtelmes,
mély, nehéz felfogni, kifinomult.
Akiket vágy itat át, tudatlanság
homálya burkol, sosem látják meg.

Ilyeténképpen, ahogyan szemlélődtem, tudatom nyugalomra hajlott, és nem a Dhamma
tanítására.

Akkor Brahmā Sahampati másodszor is így szólt a Magasztoshoz:

– Tanítsa a tiszteletreméltó Magasztos a Tant, tanítsa az áldott a Tant, vannak lények, akik
kevés szenvedéllyel bírnak, akik elvesznek, ha nem hallják a Tant, de ha megismerik a Tant,
növekedni fognak.

Így szólt Brahmā Sahampati, majd ezt elmondván így beszélt tovább:

– Magadhában korábban tisztátalan Tan jelent meg,
melyet tisztátalanok agyaltak ki.
Nyisd meg a halhatatlanhoz vezető kaput,
hadd hallják a Tant, melyre a makulátlan ráébredt.

Mint egy hegycsúcson lévő szirtfokon álló ember
figyelheti az embereket mélyen alatt,
éppen úgy teszel te is, bölcs mindent-látó,
az igazság magaslataira hágva.
A szomorúságot elhagyva nézz le a szomorúságba
süllyedt emberekre, akiket születés és kor súlya nyom.

Kelj föl, hős, győztes a harcban,
kötelezettségtől mentes mesteri vezető.
A világot járva tanítsa a Magasztos
a Dhammát. Akik megismerik, növekedni fognak.

Akkor a Magasztos másodszor is azt mondta Brahmā Sahampatinak:

– Brahmā, ez ötlött az eszembe: ez a Tanítás, amit megszereztem, mély, nehéz felfogni, nehéz megérteni, békés, kiváló, pusztán logikával el nem érhető, rejtelmes, a bölcsök értik csak meg. De ez a nemzedék az érzéki élvezetekben gyönyörködik, az érzéki élvezeteket élvezi, az érzéki élvezeteknek örül. És annak a nemzedéknek, amely az érzéki élvezetekben gyönyörködik, az érzéki élvezeteket élvezi, az érzéki élvezeteknek örül, ez olyasvalami lenne, amit nehéz felfogni, nevezetesen a feltételezettség és okfüggő keletkezés. Ez is olyasvalami, amit nagyon nehéz felfogni, azaz minden készítés elcsendesítése, minden megragadás elengedése, a szomj elmúlása, lecsillapodás, megszűnés, nibbāna. Így ha tanítanám a Tant, és a többiek nem értenének meg, az vesződség volna nekem, az bosszúság volna nekem. Továbbá Brahmā, ezek a korábban sosem hallott versek ötlöttek az eszembe:

– Amit annyi fáradozással szereztem,
miért is hirdetném most!
A vágy és harag által emésztett
népség nem érti meg ezt a Tanítást,

ami az ár ellen halad, rejtelmes,
mély, nehéz felfogni, kifinomult.
Akiket vágy itat át, tudatlanság
homálya burkol, sosem látják meg.

Ilyeténképpen, ahogyan szemlélődtem, tudatom nyugalomra hajlott, és nem a Dhamma tanítására.

Akkor Brahmā Sahampati harmadszor is így szólt a Magasztoshoz:

– Tanítsa a tiszteletreméltó Magasztos a Tant, tanítsa az áldott a Tant, vannak lények, akik kevés szenvedéllyel bírnak, akik elvesznek, ha nem hallják a Tant, de ha megismerik a Tant, növekedni fognak.

Így szólt Brahmā Sahampati, majd ezt elmondván így beszélt tovább:

– Magadhában korábban tisztátalan Tan jelent meg,
melyet tisztátalanok agyaltak ki.
Nyisd meg a halhatatlanhoz vezető kaput,
hadd hallják a Tant, melyre a makulátlan ráébredt.

Mint egy hegycsúcson lévő szirtfokon álló ember
figyelheti az embereket mélyen alatt,
éppen úgy teszel te is, bölcs mindent-látó,
az igazság magaslataira hágva.
A szomorúságot elhagyva nézz le a szomorúságba
süllyedt emberekre, akiket születés és kor súlya nyom.

Kelj föl, hős, győztes a harcban,
kötelezettségtől mentes mesteri vezető.
A világot járva tanítsa a Magasztos
a Dhammát. Akik megismerik, növekedni fognak.

Akkor a Magasztos, megértve Brahmā könyörgését, a lények iránti együttérzéstől indítva megvizsgálta a világot megvilágosodott szemével. Amint a Magasztos megvizsgálta a világot megvilágosodott szemével, látott lényeket, akik kevés szenvedéllyel és akik sok szenvedéllyel bírnak, akik éles képességekkel bírnak és akik tompa képességekkel bírnak, jótermészetűeket és rossztermészetűeket, fogékonyakat és engedetleneket, akik közül egyesek tartottak, mások nem tartottak a vétkektől és a túlvilágtól.

Amint egy kék, vörös vagy fehér lótuszokkal teli tóban néhány kék, vörös vagy fehér lótusz a vízben születik, a vízben növekszik, és nem emelkedik a víz felszíne fölé, hanem teljesen vízzel borítva növekszik; néhány kék, vörös vagy fehér lótusz a vízben születik, a vízben növekszik, és eléri a víz felszínét; néhány kék, vörös vagy fehér lótusz pedig a vízben születik, a vízben növekszik, és kiemelkedik a vízből, a víztől érintetlenül, éppen úgy a Magasztos, megvizsgálva a világot megvilágosodott szemével, látott lényeket, akik kevés szenvedéllyel és akik sok szenvedéllyel bírnak, élesesűeket és tompaesűeket, jóképességűeket és rosszképességűeket, fogékonyakat és engedetleneket, akik közül egyesek tartottak, mások nem tartottak a vétkektől és a túlvilágtól. Brahmā Sahampatira tekintvén versekben szólította meg őt:

– Nyitva áll a halhatatlan kapuja azok előtt,
akik meghallják – engedjenek szabad folyást a hitnek.
A haszontalan fáradságra gondolva, Brahmā,
nem hirdetem az embereknek a kifinomult és kiváló Tant.

Akkor Brahmā Sahampati azt gondolta:

– Megteremtettem az alkalmat arra, hogy a Magasztos tanítsa a Tant – és üdvözölte a Magasztost, jobbjával fordulva felé, majd azon nyomban el is tűnt onnan.
A Brahmā felkéréséről szóló beszéd véget ért.